

האדמו"ר מהאלמין רבי שלום יהודה גראס שליט"א חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

קונטרס מנחת יהודה חלק ב

אור הזוהר 328 * אלול תשע"ג

הכשרות בישראל

אנציקלופדיה למלחמת השחיטה חלק י

בו יבוא המלחמות הגדולות של הצדיקים בכל הדורות נגד השוחטים הקלים שהכשילו את הכלל ישראל בבבילות וטריפות

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

פרק א

היהדות, ולכן האפיקורסים והרשעים התחזקו, ואפילו על החיים אסור להסתכל בזמן כזה, אפילו אם נהיה יחידים בעולם, ע"כ.

ח. בתורה הקדושה כתוב: "ואנשי קודש תהיון לי" (שמות כ"ב). על המילים "ואנשי קודש תהיון לי" אומר רש"י: אם אתם קדושים ופרושים מנבילות וטריפות הרי אתם שלי, ואם לאו אינכם שלי. והפשט הוא כך: הקב"ה אומר כשהיהודים יהיו קדושים, הם לא יאכלו נבילות וטריפות, אז הם יהיו שלי, וכשהם יאכלו נבילות וטריפות הם לא יהיו שלי, ועל המלים "לכלב תשליכון אותו" אומר רש"י: שהכלב נכבד ממנו, הכוונה שכשמישהו אוכל טריפות הוא יותר גרוע מכלב.

ט. אנו צריכים להבין: למה אצל אף לא תעשה, אצל שום עבירה, אינו אומר הקב"ה שאם תעשה את העבירה לא תהיה שלי, ולמה בטריפות אומר הקב"ה שאם אתם אוכלים טריפות אינכם שלי? הכוונה היא שאם אוכלים טריפות אין נחשבים עוד ליהודי.

י. התוס' (חולין ה.) שואלים, איך הגמרא אומרת שהקב"ה שומר את הצדיקים שחלילה לא יכשלו בדבר עבירה כשאנשים יודעים על כך, הלא אנו מוצאים בגמרא (מכות ה. ושבט יב) איך ששני תנאים צדיקים עשו עבירה כשלא ידעו. ותוספות אומרים, שאם הם לא יאכלו מאכלות אסורות אז בודאי שלא יכשלו בעוון מסוג כזה שאין יודעים עליהם כלל, אבל לא מעבירות מסוג אחר, ועוד צריך להבין מדוע העון של האוכל שאינו כשר חמור בהרבה מכל ה"לא תעשה" האחרים.

יא. ביור"ד סי' פ"א כתוב כך: ילד לא ישתה חלב מאינה יהודיה, כי חלב של גויה סותם את הלב, וכשם יהודיה נותנת חלב לילד אסור לה לאכול טריפות, כי זה סותם את הלב של הילד וגורם לכך שלילד יהיה אח"כ טבע לא טוב.

יב. עתה ניתן להבין מדוע אצל העבירות האחרות אין הקב"ה אומר שאם תעשו את העבירה היא לא תהיו שלי, ואילו רק בטריפות אומרת התורה שאם תעשו את העבירה לא תהיו שלי, כי כשאוכלים טריפות הלב מתמטם, ואז הגוף וכל האברים הופכים להיות טריפה, ואז הוא כבר אינו מסוגל לעשות שום דבר טוב, שום מצוה, ומושך אותו רק לכיוון העבירות.

יג. הגמרא (שבט קה) אומרת: כך הוא דרכו של יצר הרע וכו', היצר הרע משיא את האדם מיד שחלילה יעזוב את היהדות וישתמד, כי אם הוא יתחיל מיד בכך, הוא בודאי לא יאזין לו, רק הוא מתחיל בעבירות קטנות, ומשם הוא פונה לעבירות רציניות יותר עד שהוא מוריד אותו לפי שחת, וזה שאוכל טריפה, ולבו מתמטם והופך להיות טריפה, וכך הדם וכל האברים הופכים להיות מורעלים, ומושך אותו לעשות עבירות, וממילא קל מאוד ליצר הרע להציע לו ללכת לעבוד עבודה זרה רח"ל, ולכן אומר הרב"ש, שאם אתם אוכלים טריפות אזי אתם אינכם שלי, כי אכילת טריפות גורם לכך שהוא במהרה יפוך ללא יהודי רח"ל.

יד. וכך מעיד הרבה של צאנו זצ"ל, שמדינות שלמות השתמדו בגלל אוכל.

א. הקב"ה אמר לנביא ישעיה, שתדע שהיהודים אינם רוצים להקשיב, אז אם אתה מקבל על עצמך ללכת ולהעניש את בני ישראל, וזאת אפילו אם הם ילעגו עליך, אז אשלח אותך, ועל כך השיב ישעיהו, אני מוכן ללכת אפילו אם ילעגו עלי ויכו אותי (מדרש רבה פ' צו).

ב. אחי, האמין לי, שלכן כשאני מקיים את ה"הוכח תוכיח את עמיתך" - שיהודי אחד חייב להוכיח את חברו, כשהוא רואה שהחבר שלו עושה דבר שאינו טוב לעשות, אני תמיד מהדר לקיים את המצוה ואף מוכן לריב עמו על כך, ויש לי בשל כך באמת שונאים רבים, לועגים לי ואף מכים אותי, אך זה כלל אינו איכפת לי, רק דבר אחד איכפת לי.

ג. השל"ה הקדוש מצטט את הספר חסידים שסיפר: צדיק גדול נפטר וכשבא לעולם האמת הודיעו לו כי הוא זכה לגן עדן בשל מצוותיו, ואז החלו למנות את כל המצוות שעשה, והוא שמע על מצוות שהוא כלל לא עשה אותם, ואז הוא קם ואמר שהוא כלל אינו זוכר שהוא עשה מצוות כאלו, ואז השיבו לו ואמר שהרבה אנשים דיברו עליו לשון הרע, והסדר הוא שמורידים את כל המצוות מאותם אלו, ומעבירים זאת אליו (דברים דומים כתובים גם בספר חובת הלבבות). ועל כך אומר השל"ה הקדוש ז"ל, שעל כך מקונן דוד המלך: "ישיחו בי יושבי שער ונגינות שותי שכר", אשמח מאוד אם ידברו עלי יהודים שיש להם מצוות רבות, כי אז אזכה למצוותיהם, אבל אם ידברו עלי רק יושבי שער ונגינות שותי שכר - שהינם רשעים וחסרי מצוות אז המצב שלי לא טוב.

ד. גם ידוע דבריו של רבה של צאנו זי"ע שהוא אמר פעם שהיכן שישנו יהודי דתי אז הוא ידידו, והיכן שיש אדם שהוא רשע הוא שונא אותו, אותם הדברים מובאים גם בספר ויואל משה (מאמר שלש שבועות פרק קעח ד"ה ומרן) מספה"ק זרע קודש ע"ש.

ה. לכן אנו מרגישים חוב להדפיס את הדיבורים הבאים, הגם שזה יגרום לי קצת בזיונות, אבל כבוד השם וכבוד התורה הוא הרבה יותר חשוב ויקר לי, ואסור לנו להסתכל על כך.

ו. היעב"ץ הקדוש כותב (בס' מגדל עוז, עליית היראה) מובא בסה"ק על הגאולה ועל התמורה, כדלהלן:

בדברים הנוגעים ליסודות היהדות של התורה והאמונה, שלא תבהל אפילו לא מן המלאך, ולא מפני מלך, לא מפני החכם או עשיר או זקן, וכל שכן שאסור להתחשב באלו הלועגים ועישים צחוק מדברים אלו, ואפילו כשמדובר באנשים כאלו שכלפי חוץ הם מתחזים דיהודים דתיים, אל תסתכל עליהם כלל כי בתוך תוכם הינם אנשים משוחתים, ואפילו כשאף אחד אינו מסכים אתך, אדרבה, השכר שלך יהיה פי מאה.

ז. כך כותב גם הגה"צ מהרי"א ז"ל מרגליות זצ"ל (ביאור בר יוחאי) שזה שמסתכל על הפרנסה ועל הכבוד שלא ישנאו אותו ושותק, אז בודאי שיענישו אותו מן השמים, וכך כתב לי רבי הסבא קדישא, שזה שובר את

ז. כל זאת אמור לאותן הנשים שאינן יכולות לתת לילד "חלב אם", אך ברור שכל אמה היכולה להניק את הילד לבד, ובכל זאת אינן עושות זאת בגלל סיבות שונות כמו למשל 1. היא אינה רוצה לקום בלילה להאכיל את הילד, 2. בכדי שיוכלו לצאת לרחוב מתי שהן רוצות ולא יהיו כבולות לזמני אכילת הילד (שהוא היפך דעת תורה, "כל כבודה בת מלך פנימה") ולא להיות קשורים לילד, וכו' וכו'.

ובזאת אין אנו כוללים את הנשים שמהסיבות שהזכרנו לעיל הן נותנות "סימילאק" או "פורמאלס" אלו בודאי יצטרכו לתת דין וחשבון בבית דין של מעלה, בשביל כל טיפה של חלב אסור שפיטמו בו את הילדים החפים מפשע, כי ע"ז מחזקים את היצה"ר של הילד כפי שמלמדים אותנו חז"ל.

ח. ברור שכל עבירה ח"ו שחלילה יעבור עליה אח"כ יש לאם חלק גדול בעבירה, ברור שהילדים הקטנים שלא היתה להם כל ברירה ונאלצו לשתות את החלב שאמם נתנה להם כי אמם לא יכלה לתת להם "חלב אם", להם יש אח"כ סיעתא דשמיא, שחלילה לא יצא להם מכשול ע"י כך כי לא היתה להם ברירה ו"אונס רחמנא פטרי", אבל אצל האמהות האחרות זה בכלל לא שייך.

ט. ואפילו האמהות שבאמת כלל לא היתה להן ברירה וחייבות לתת לילדים לאכול משולחנות זרים גם אין יוצאות ידי חובה כל זמן שאין מתענינות קודם לדעת בדיוק אם יש להשיג פורמעלעים כשר, ורק לאחר מכן לתת לילד.

י. חלק מן ההמון מתהלך בהרגשה שהרבה "חלב אם" מטמטם את ראשו של הילד, שזה ממש כפירה ר"ל, כי ראשית איך כלל אפשר להעלות על הדעת, שהחלב שהקב"ה בעצמו יצר בנופה של האם למען תוכל להניק את הילד אינו טוב לילד.

זזה הרי דבר שרואים בעינים, שבאלפי השנים שכלל לא היתה ברירה אחרת, והיו חייבים להניק את הילד ב"חלב אם", צמחו מהם גדולים וקדושים וגאוני ארץ, שהאירו את העולם בגדלותם.

ואדרבה, מאז שהטכניקה התרחבה והתפשטה והחלו לייצר את כל סוגי החלב הלכו ונתמעטו גדולי וצדיקי העולם, וכל זאת גרם לכך ה"סימילאק".

יא. חוץ מכל זה אנו חייבים לציין, שעל כך העידו פרופסורים גדולים שהדבר הבריא ביותר לילד ויתפתח כפי שצריך הוא רק ע"י חלב האם, כי זהו היסוד של הילד לבריאותו הן בשנות ילדותו והן לעתידו.

יב. הכף החיים מביא (י"ד סי' פ"א), שזה מה שאומרים שלהניק פחות גורם לכך שהילד מסוגל לאחר מכן להבין יותר את הלימוד זהו טעות, וזהו איסור גדול להפסיק את היניקה לפני 24 חדשים וזה חוץ אצל אשה שהיא אנוסה ע"ז (ועיין עוד לקמן פרק ה).

יג. ולכן אם אתם רוצים באמת להיטיב עם ילדיכם שהוא יהיה בריא וחזק עד למאה ועשרים שנה ושיזכה גם לעוה"ב עם כל הצדיקים ביחד, אז יש לדאוג לכך שהילד ישתה "חלב אם", וגם שיזהרו וישמרו על כל דבר מאכל ושתיה הנכנס לפי הילדים שהוא יהיה במאת האחוזים כשר, ולהיות בטוחים בכך, על ידי כך שעושים את הכל לבד בבית, ולא לקנות אוכל מוכן, אפילו כשמדובר באוכל הנושא את ההכשר הטוב ביותר, כי המכשולות הם מאוד גדולים (ראה להלן באות יד).

יד. ראה גם בספר נפש ישע"י עמוד ע' פ' ועמוד תכ"ג התשובה הגדולה של רבינו שליט"א שהוא כותב שחייבים בכשרות להזהר מאוד, כי אפילו כשמדובר באוכל שיש לו הכשר טוב ומצויין של גדול בתורה, אז גם יתכן שזה מותר רק בדיעבד ובהפסד מרובה וזהו אינו למהדרין, עיי"ש.

טו. בספר נפש ישע"י ח"א מובא הדעת תורה של גדולי ישראל, על החומר של החלב שמולקים אותם ע"י גויים ולא עמד בשעת המליקה יהודי שם הוא כותב באריכות גדולה (ראה מעמוד קע עד עמוד קצה), ובחלק החמישי תמצאו בקצרה את השיטות והטעמים של חומר העון בשתיית חלב עכו"ם, ובפרט בזמנינו, שהוכח שמערבבים חלב של סוסים וחזירים, והענין של חלב עכו"ם היום הוא הרבה יותר חמור מפעם.

טו. עוד נודע לי על מכשולות אחרים בענין זה של כשרות בצבור החרדי, ולכן הכנסתי את עצמי לחקור ולדרוש את הסבך הכרוך בעניני כשרות, במיוחד בכל הקשור לייצור המסבך את ענין הכשרות, שלאחר כל העמל והיגיעה הרבה בשטח זה הצלחתי להו"ל את הספר נפש ישע"י ב"ח שנשא חן בעיני הצבור והחזירי התעוררות בקרב הצבור, שמרבית הנושאים שאנו עוסקים בספר כלל לא היו ידועים לצבור, וזה הציל את הרבים ממכשולות של אלפי יהודים הע"י.

ע"כ אנו רוצים להזכיר מזמן לזמן מאכלים שאנו גורמים לכך שכשאנו אוכלים אותם אנו מפטמים את המוח שלנו ואת של ילדינו ע"י אכילתם.

פרק ב

הילדים הקטנים גם הם חייבים לשתות חלב כשר

א. ידועים דברי חז"ל והספרים הקדושים על חומר העון של שתיית חלב עכו"ם, וב"ה שאין מרשים לחלב זה להכנס לבתי היהודים, אך האמהות כלל אינן יודעות ומבינות מה הן עושות כשהן מניסות לבית את ה"סימילאק" ונותנים זאת לילדיהן, כשהוא בעצם עשוי מחלב עכו"ם.

ב. לפני 10 שנים בערך, הייתי אצל מו"ר הגה"צ רבה של שפארנע זצ"ל לשאל שאלה כדלהלן: היות ורופא גדול בפלעטבוש ציוה לתת לילד שלי בגלל סיבות רפואיות "סימילאק" (שהוא חלב עכו"ם) ועד אז תמיד נתנו לילד חלב רגיל מעורבב במים, והרופא אמר שהבעיות לילד נובעות מכך שהוא שותה רק חלב כשר, ולכן ציוה לתת "סימילאק".

ג. ואז אמר לי על כך רבה של שפארנע זצ"ל, שגם לנכדו היה את אותה הבעיה, והחלב הכשר כלל לא הזיק לו, הרופא נתן תרופות, ואמר שאי"ה הכל יהיה בסדר, אך מאחר והרופא בעצמו אוכל טריפות, והוא רוצה גם לזכות את ילדי היהודים בטריות ולכן הוסיף הרב ואמר שאם בונים את היסוד של הילד רק על איסור מה ניתן כלל לצפות מילד כזה, כל היסוד הוא רק איסור, ואז הוא הציג לי את הפרי חדש עם תשובת הרמב"ם בספר הק' דגל מחנה אפרים פ' עקב, הסיפור עם הרמב"ם ע"כ.

ד. כשהתעניתי לאחר מכן אצל אנשים אחרים נודע לי שבבתים הטובים ביותר משתמשים ב"סימילאק" וזאת על פי הוראות הרופאים, וכשהעליתי את הנושא בפני רבה של שפארנע זצ"ל, הוא ציוה עלי לפרסם את חומר האיסור.

ה. [בדרך אגב סיפר לי אז רבה של שפארנע זצ"ל, שגם ה"בייבי דזארס" שרוב הצבור משתמש בשביל הילדים גם בהם יש הרבה חששות של איסור].

כ גם כותב רבה של שפארנע זצ"ל בספר תורת א' חלק רביעי מכתב יז ד"ה ועל כן וזה תוכנו, שכבר דברו בענין צדיקי אמת תלמידי רבינו הקדוש והנורא הבעש"ט הק' זי"ע על גזירת האיסור של חלב העכו"ם מבלי שישנו יהודי בעת המליקה, שזו גזירה של הקב"ה עוד ממעמד הר סיני.

ונוד ידוע מרבותינו הקדושים (שמעתי זאת בשמו של הגה"ק ר"ר שמעלקע זי"ע מניקלסבורג, וגם מהגה"ק ר' נחום מטשערנאבעל זי"ע בעל מאור עינים, שמעתי מהרה"ק מסקווערע זי"ע), שקרה בערב מקרה, כשהגיעו לבית מלון ששם כיבדו אותם בתה ובחלב, ושניהם לא נגעו בחלב, ועל שאלת בעל הבית מדוע אינכם שותים את החלב, השיבו שהם כלל אינם רואים שם חלב, ואז הבעל הבית התעניין ונודע לו שבאותו יום היהודי שהיה ממונה להיות בעת החליבה כלל לא הגיע למקום, וממילא החלב היה חלב עכו"ם, ועל כך הם אמרו אז פשט, שחלב שחלבו נכרי "אין ישראל רואהו", שהפירושו שלו, שיהודי אמיתי כלל אינו רואה חלב כזה, עכ"ל, ע"ש.

ו. לכן אמהות יקרות, אם יש צורך למען הילד חלב שצריכים לקנות אותו, אל תחסכו על זמן וכסף, ועשו ככל יכולתכם להכין לבד או רק לקנות חלב ישראל, את החלב תרתיחו, ותכניסו לתוכו מים וקצת סוכר כפי שהרופאים ינחו אתכם, (וזאת על פי גודלו של הילד).

הרשב"א והריטב"א ז"ל (יבמות קי"ד) כתבים שהדבר גורם טבע רע ואכזריות אצל הילד והם מאבדים את המדות היהודיות של ביישנים ורחמנים.

ד. עוד כתב שם הרמ"א שגם אשה יהודיה הנותנת "חלב אם" אסור לה לאכול מאכלות אסורות, אומרים המפרשים (ש"ך וטו"ז) פשט שאפילו כשהאשה בסכנה ח"ו שהיא חייבת לאכול איסור בגלל פיקוח נפש בכל זאת אסור לה אז להניק את הילד, כי אפילו כשהאשה אוכלת מאכלות אסורות בהיתר זה מזיק לילד.

ה. עוד כתב שם הרמ"א שלמרות שאנו פוסקים (באו"ח סי' שמ"ג, ראה לעיל בסעי' א) כשהילד אוכל מעצמו איסור שהוא רק איסור דרבנן, והאבא עושה את עצמו שאינו רואה, אין הבית דין חייב לנזוף באב, זה רק "להלכה", אך באיסורים אחרים כמו בענין חילול שבת ומאכלות אסורות חייב הבית דין למחות באב, ובית הדין חייב בכח למנוע מהילד לאכול את המאכלות האסורות, וזאת למרות שמדובר באיסור דרבנן בלבד, כי מאכלות אסורות יזיק לילד בעתיד - כך כתב הפרי חדש שם - כי מאכלות אסורות גורם שהוא יהיה עם טבע רע, והסוף יהיה שהוא ייצא לתרבות רעה (ח"ו).

ו. עוד כתב שם הפרי חדש, שלדאבוננו מאחר ואיננו יכולים להיות נזהרים בענינים אלו, זו הסיבה מדוע רוב הילדים יורדים מן הדרך ועוזבים את הדת (ר"ל), ורוב הילדים הופכים להיות בעלי עזות פנים של הדור, ואין להם יראת שמים בלבם, ואפילו כשאומרים להם מוסר, הם אינם יכולים לקבל זאת וכו', ומי לנו גדול יותר מ"אחר" (אחד מן התנאים, הרבי של התנא האלוקי רבי מאיר, שבסוף ימיו יצא לתרבות רעה) שהסיבה לירידתו מדרך הישר היה כי כשאמו היתה מעוברת היא עברה פעם אחת ליד בית עבודה זרה, והיא התאהבה בטעם וריח של העבודה זרה, והריח הזה התפשט בכל גופה, וזה אשר גרם שירד מדרך הישר, לכן חייבים להיות זהירים מה שנותנים לילדים הקטנים לאכול עכ"ל הפר"ח (ועי' ג"כ במחזיק ברכה מהחיד"א שם אות י"ד וזב"ז אות נ"ג).

ז. הגאון והצדיק הקדוש בעל המחבר של הספר "בני יששכר" כתב בספרו "אגרא דפרקא" (אות קכ"ו) בשמו של הצדיק ר' מענדעלע מרומנוב זי"ע תירוץ על הקושיא הגדולה, שאנו רואים הרבה ילדים כשהם קטנים עדיין הם הולכים לחדר ולומדים שם בהתלהבות רבה, מתפללים בכוונה, ועונים אמן יהא שמיה רבא, ומתנהגים כאילו היו הילדים הטובים ביותר, וכשהם גדלים הם הופכים להיות בעלי מדות רעות, ומפסיקים ללמוד ולהתפלל, מהיכן זה קורה, מדוע הם מחליפים את עורם, הרי זה צריך היה להיות ההיפך שבזכות לימוד התורה והמצוות שיקיימו כשהיו ילדים קטנים יעמוד להם כשהיו גדולים יותר, כפי הכלל שמצוה אחת גוררת את המצוה השניה, ובינתיים מה שקורה הוא בדיוק ההיפך.

משיב על כך הרבי רבי מענדעלע זי"ע שהסיבה היא שכשהיו הילדים קטנים, הוריהם פיטמו אותם באוכל של גזל, אוכל שקנו בכסף שאינו כשר, ואצל אחרים שהכסף היה לכאורה כשר, אך קנו אוכל שאינו כשר והאכילו בזאת את הילדים, כך שהגוף ובשרם גדל ממאכלים שאינם כשרים, ועל ידי זה נבראו מדות רעות עם תאוות לכל הדברים הרעים (השם ישמרנו) עכ"ד.

ח. כך כתב גם האור החיים הקדוש (בסוף פרשת שמיני) שכל אלו שאוכלים מאכלות אסורות, שקצים ורמשים הם הופכים בעצמם לחתיכת שרץ, וזו כוונת הגמרא שעמי הארצים הינם שרצים וילדיהם שקצים, כי בכך שהם אוכלים שרצים הם הופכים בעצמם לשרצים והילדים הם ילדי השרצים.

ועל כך מסיים האור החיים הקדוש, שכל זה כשאוכלים שרצים במזיד, אבל כשאוכלים בשוגג, לא הופך הנפש ממש בעצמו לשרץ רק שהוא הופך להיות טמא ואטום, וזאת אפילו שכשהוא אינו יודע כלל שהוא אכל איסור, במיוחד היום כשהאוויר דחוס כך שבכל הארצות כולם ביחד, כמעט ואין דבר אחד שיהיה נקי מתולעים, ולכן כל מי שרוצה לשמור את נפשו שבאמת יזהר וישמר.

ט. בזוהר הקדוש (שמות דף קכ"ח) כתוב שמי שאוכל בשר בחלב (חלב עם בשר ביחד) הוא אינו פוגם רק את עצמו אלא גם את ילדיו, וכי לפגם זה תהיה השפעה לדורות.

טז. לפי איך שאנחנו ביררנו נודע לנו, שחוץ מן החשש של חלב עכו"ם ישנן עוד חששות גדולות. ותנחשו מה? - חֶלֶב בצירי!!! שזהו איסור כרת רח"ל, כפי שכתוב בפסוק "כי כל אוכל חלב ונכרתה", שהפירוש הוא שמי שחלילה אוכל חלב עווננו כרת והוא יכרת מן העולם בגיל צעיר, והוא לא יזכה לעוה"ב (עיין רמב"ן סוף פ' אחרי).

יז. זה כבר גרם לאסונות רבים אצל יהודים מחוגים חרדים כפי שכבר ידוע, תנסו לשאול את העסקנים של "הצלה" (שבזכות הגדולה של עבודתם במשך 24 שעות היממה הן באמצע עבודת הפרנסה, והן באמצע שינתם, והן באמצע תפילתם - הינם רצים במלא מסיירות הנפש כשמדובר בענין של הצלת נפש מישראל, כמוהם ירבו בישראל, ואשרי חלקם בזה ובכא, השי"ת שישמרנו שלא ניאלץ להגיע לעזרה זו) - אדרבא, רק תשאלו אותם והשערות יעמדו לכם על הראש, כשתיוודעו אלו אסונות קורים יום יום, במיוחד אצל ילדים קטנים שכל זה נגרם אך ורק בשל העובדה שהם אוכלים מאכלות אסורות (שבת ל"א ע"ב).

פרק ג

שאלות ותשובות בענין כשרות אצל ילדים קטנים

מהיכן יודעים שגם אצל ילדים קטנים חייבים גם כן להחמיר על הנשרות בדיוק כמו אצל מבוגרים?

בדיוק הפוך, אצל ילדים קטנים חייבים להיות הרבה יותר זהירים בענין אכילתם יותר מאשר אצל מבוגרים, כך לימד אותנו הגאון והצדיק רבה של שאפראן זי"ע, כשהוא הסביר לנו עד כמה חשוב ונחוץ הענין כשבונים את היסוד של עצמות וגוף הילד שהוא חייב להיות בכשרות, כי כשחלילה מאכילים באיסור, הרי הוא נבנה באיסור וכל היסוד שלו איסור (ראה פ"ב אות ג).

כידוע מסר רבה של שאפראן נפשו בענין זה, וממילא מובן מדוע כל תלמידיו חייבים לנהוג על פי הראותיו, כמו כל הכלל ישראל, כי הוא היה נמנה על טובי מורי ההרואה ומורי הדרך עוד בדור הקודם, בדיוק כפי שהדבר נראה בספריו הקדושים, וכפי שידעו הצדיקים מן הדור הקודם ואמרו עליו דברים גדולים זי"ע ועכ"א.

היכן הם המקורות בשו"ע שיש נזק לגוף והנשמה של הילד על ידי מאכלות אסורות?

אנו רוצים להעתיק כאן את הלשון של הרבנים והפוסקים המפורסמים.

א. מובא בשולחן ערוך (או"ח סי' שמ"ג ס"א) כשרואים ילד קטן אוכל נבלה או איסורים אחרים למרות שבית הדין אינו מחוייב להפריע לו, האבא כן מחוייב (בגלל מתוך חינוך) לנזוף בו ולמנוע ממנו איסור דאורייתא, [ואם האבא עושה את עצמו כאילו אינו רואה ואינו יודע, ואינו אומר לילד דבר, אז ה"בית דין" חייב למחות להזמין את האבא ולהזהירו על כך, ואם מדובר באיסור דרבנן, שגם אז מחוייב האבא לנזוף בילד, בכל זאת בענין זה אם האבא אינו נזוף בילד אין בית הדין מחוייב להזמין את האב ולהתרות בו (מפרשי השו"ע)].

ב. זאת מדובר כשהילד הקטן לקח את אוכל האיסור בעצמו, אבל כשהאבא בעצמו נותן לילד לאכול מאכלות אסורות, אז אפילו כשמדובר רק באיסור דרבנן (החכמים לומדים זאת מן הפסוק לא תאכלום הכתוב אצל שרצים ובדם, והם דורשים לא תאכלום שלא תכשילו את הילדים באכלות אסורות, כמו"כ כתוב גם אצל טומאת כהנים "אמור ואמרת" "להזהיר גדולים על הקטנים" שילדים קטנים גם אסור להם להיטמאות) (ע' בזה באריכות בס"ג שמ"ג באחרונים ובדעת תורה ודף החיים שם).

ג. הרמ"א כתוב (ביורה דעה סימן פ"א סעי' ז) חלב של מצרית (גויה) על פי ההלכה כשר (לתת "חלב אם" לילד) בדיוק כמו לתת חלב מאם יהודיה, אבל בכל זאת שלא יתנו לילדים לשתות מ"חלב אם" של גוי, כי חלב של גויה מטמם את הלב, ומחזיר בילד טבעים רעים.

על לא תעשה בכל כזית, וחייבים במלקות, והוא נקרא רשע, הוא גם גורם לעצמו רעה גדולה ואסון גדול, כי גופו מפוטם באיסור, כי האוכל שאינו נקי נותן לו את הכח והאנרגיה, ובדרך זו נשמתו מסתאבת.

ועבירה גוררת עבירה, וממילא אחר כך קשה לו לקיים את מצוות היהדות, וזה מונע ממנו את הדרך האמיתית ליראה ולאהוב את השם יתברך ולעבדו באמת ובתמים, ובכל זאת הם מזלזלים במאכלות אסורות.

ישנם חלקים שכל ביתם אינו מתנהל כלל על פי כללי הכשרות, וישנם אחרים שאצלם הבית מנוהל על פי כל כללי הכשרות, אך העבירה היא קלה מאוד בעיניהם, וכשהם נוסעים באניה או ברכבת הם מקילים לעצמם ואוכלים מכל הבא ליד, וממילא לבם מתמטם.

כשהם יגיעו לעת צרה והם יצטקו להשם יתברך אז השם יתברך ישמע להם? ואתם אלו המטמאים ומשקצים את נפשם, כשהם מפטמים את נפשם באכילת נבילות וטריפות עליהם אומר השי"ת לא עמי אתם אתם אינכם שייכים לי, עכ"ל, ועע"ש יותר.

יט. הדברי חיים הקדוש כותב (י"ד ח"א סי' ז) אין עוד עבירה כל כך חמורה כמו אוכל שאינו כשר, שזה גורם לטמטום הלב, וזה מה שגרם שקהילות גדולות ירדו מדרך האמת והשתמדו רח"ל, כל זאת כי אכלו מאכלות אסורות, ועל ידי זה עלו להם רעיונות לא טובים לראש ותוך תקופה קצרה עזבו את דרך ה' (ע"ש מובא בדרכי תשובה סי' א).

כ. הרמב"ם כותב (כפי שזה מובא בסה"ק דגל מחנה אפרים עקב ד"ה ומלתם ובצפנת פענח פ' יתרו ס"ד ד"ה שמעתי בשם הרב שלהם הבעש"ט הק' ע"ש) שזה שאינו נזהר ממאכלות אסורות השכל שלו נמשך לטומאה והוא מגיע על ידי כך חלילה לכפירה רח"ל, והוא אינו מקבל מוסר מחכמי הדור, והוא מביא על עצמו אסונות עכ"ל.

כא. החובת הלכות כותב (שער התשובה פ"ה) שיתרחקו משבעים דברים שהם מותרים המסוגלים להביא את האדם לאיסור חלילה, למשל דברים שהם רק ספק איסור לפני שח"ו יכשלו חלילה בדבר שהוא איסור.

כב. השלה"ק כותב (שער האותיות אות ק) בשם רבו המהר"ש ז"ל להתרחק אלפי אמות מחשש מאכל של איסור כי זה משאיר רושם על הגוף וזה נשאר לנצח.

כג. כתוב בדרך חסידים (מערכת אכילה אות כ"ב בשם אור הגנוז פ' תולדות), כשנזהרים לאכול בקדושה הכח של האדם מתחזק מהמאכלים ללמוד ולהתפלל בלי מחשבות זרות, אבל כשהוא אוכל מאכלות אסורות ח"ו מתגבר כח היצר הרע והוא אינו יכול להתפלל כמו שצריך בלי מחשבה זרה.

כד. החתם סופר הקדוש כותב (תורת משה פ' קדושים ד"ה המתקדשים), שרוב האפיקורסות רח"ל שבא על האדם בא הדבר ממאכלות אסורות.

כה. עוד כותב החתם סופר ז"ל (חתם סופר עה"ת שמיני ד"ה ולא תטמאו) שזה האדם מתמטם ממאכלות אסורות אבל לא הנשמה, כי מאחר והאדם אוכל מאכל איסור, הנשמה מיד מסתלקת ממנו והוא נשאר בדיוק כמו אדם מת כמו רשע בעת חייו רח"ל, ע"ש.

כו. הבעל ישמח משה כותב (בסה"ק תפלה למשה על תהלים סח) כשמישהו אוכל מאכלות אסורות כו' הוא קשור לטומאה והוא אינו יכול להתעלות אל הקדושה, הטומאה אינה יכולה להיפרד ממנו רק ע"י חיבוט הקבר או ע"י תענית ותשובה ע"ש.

כז. באור צדיקים (פרק י"ט) כתוב שכל מי שאינו מדקדק במה שהוא אוכל בעולם הזה יש לו עונשים קשים ביותר בעולם הבא וכפי שהוא מונה שם את העונשים, ע"ש.

כח. בספה"ק שפת אמת פ' שמיני (סי' ד"ה בפסוק) כתוב בפסוק שעל ידי אכילת מאכלות אסורות הנפש שלו הופך להיות משועבד לגוף והיא הופכת להיות גשמית לגמרי עכ"ל, הפירוש הוא שהוא מחוייב להתמסר לכל תאוותיו והוא אינו יכול לשלוט על עצמו כי הגוף שולט עליו.

כט. הראשית חכמה כותב (שער הקדושה פט"ז) שהקב"ה כביכול הוא מתקנא בעיקר (נוקם) על מאכלות אסורות יותר מאשר בכל העבירות האחרות, כי העבירה הזו מטמאת את כל האדם, הגוף הופך להיות חתיכת טומאה רח"ל. (כך גם מביא השלה"ק בשער האותיות אות ק' ע"ש).

בזה אומר פשט בעל "ויגיד יעקב" (עה"ת פ' ויקרא) "אל תשקצו את נפשותיכם" בכל מקום שכתוב "את" הכוונה לרבות דבר נוסף שכתוב בפסוק, הכוונה היא שגם את הנפשות של הילדים לא יפגמו.

י. על הפסוק (בפ' שמיני) "שקץ הוא לא יאכל" דורש הספרא ורש"י מביא ומסביר שהכוונה היא לזה הגורם שגם השני יאכל מאכלות אסורות, וזאת למרות שהוא בעצמו כלל לא אכל זאת, זה נחשב לו בדיוק כאילו שהוא בעצמו אכל, וגם הוא עובר על הלאו.

יא. היסוד ושורש העבודה כותב (שער הבכורות פ"ד ד"ה הגידה לי), האם אינו ראוי לאדם לזרוק את עצמו על האדמה, להכניס אדמה לפיו, ושדמעות כמו מים יזלו מעיניו ביום ובלילה לא לנוח וזאת אם הוא יכול לשער בנפשו שאולי חלילה בחייו הוא לא היה נזהר מספיק במאכלות אסורות, שחומר העוון והעונש על עבירה זו יותר חמורה מכל העבירות שבעולם על פי הזוה"ק, כי על כל העבירות שבתורה אפילו על אלו שחייבים עליהם מיתת בי"ד, בכל זאת לאחר שהוא קיבל את העונש בגהינם על עבירה זו ועל עבירות אחרות הוא מגיע בסופו של דבר לנגן עדן, ולכל הפחות יש לו בסופו של דבר חלק לעולם הבא, אבל מי שטימא את עצמו במאכלות אסורות, אין לו חלק באלוקי ישראל ואין לו חלק לעולם הבא, והוא נשפט לדורי דורות.

ועוד מה אני יכול לכתוב ולדבר על לבות בני ישראל, האם זה לא מפסיק הזוה"ק שצינינו לעיל שצריך לעורר את לב האדם כשהוא נזכר בכל אלו שיילך ויכה על המזל הרע שלו אם הוא לא יתאר לעצמו את כל שהזכרנו כו'.

ועל כן אחים וידידים יקרים, כל אדם שיש לו את הראש להבין ולדעת את חומר האיסור ר"ל, ולא יקח ללב לשמור ולהיזהר בכדי ללמוד לעתיד, ולהיות זהיר בכל מיני זהירות מהעון הנורא הזה שאפילו אצל ספק ספיקא שיש באוכל או במשקה הזה עכ"ל יסושה"ע ע"ש עוד באריכות.

יב. עוד הוא כותב שם להלן (ד"ה ויזהר) שהאדם לא יזרוק אימה יתירה על בני ביתו, כי אז אם חלילה תיכשל במשהו היא תפחד לספר את האמת, ואז עדיף שאם חלילה מתעוררת איזו שאלה שלא תפחד וממילא תשאל, וכן יש להסביר זאת בדברים רכים וטובים, וכסדר הזהיר שלא להסתיר אלא לספר ולשאול ע"ש, וכ"ש היום כשיש כמעט על כל מאכל כמעט ספיקות פשיטא שהיא לא צריכה להיות הפוסקת האחרונה בכל השאלות הללו ולהחליט מה טוב ומה איסור.

יג. בספה"ק שה"ט (מאמר פתח עינים סופ"ה) כתוב כדלהלן: כתוב בשמו של האר"י הקדוש שזה מה שיוחנן כהן גדול הפך להיות צדוקי לאחר שהיה בן 80 שנה, קרה הדבר בגלל שאכל מאכל איסור, ישנם אנשים שכל מעשיהם טובים, ופתאום הם הופכים את עורם והופכים להיות מינים ואפיקורסים, ואז הם מבלבלים בשכלם כמו יוחנן כה"ג, כי בן אדם שאינו צדיק והוא אוכל מאכל שמגולגל בו רשע גמור, אז לא רק שהוא אינו מתקן כלל את המאכל, רק המאכל הופך אותו להיות רשע בדיוק כפי שהוא כו', מכאן אנו רואים עד כמה צריך להיות זהירים בענין זה.

יד. בזוה"ק כתוב (ויקרא מא.) זה שאוכל מאכלות אסורות דנים אותו ל-120 שנה כאדם מכוער, כי הקב"ה מגעיל אותו בעולם הזה ובעולם הבא.

טו. עוד כתוב שם (מב.) כל זה שאדם סובל בעולם הבא כל זה בגלל שהוא לא היה זהיר במאכלות אסורות עכ"ל, כי זה נורא בכדי להעלות על הדעת את חומר האיסורים של המאכלות האסורות.

טז. עוד כתוב שם (מב.) שעל ידי אכילת המאכלות האסורות צלו נמשך לסטרא אחרא ר"ל והוא הופך להיות מגעיל, ושורה עליו רוח טומאה, והוא יודע שאין לו יותר חלק באלוקי ישראל, ואוי להם כי אף פעם לא יצליחו להגיע לחלקו של הקב"ה ח"ו.

יז. עוד כתוב שם (מב.) כשהוא אוכל מאכלות אסורות הוא יוצא מרשות הקדושה ונכנס רח"ל לרשות הטומאה עכ"ל, שהכוונה לכך היא שכל התורה והמצוות שלו מופנים לסטרא אחרא כפי שכתוב על כך באריכות בספרים הק'.

יח. הגה"ק ר"ה קאלאמייער מביא בספרו עת לעשות (ח"א שאלה צב מערכת מא"ס) העבירה של המאכלות אסורות חמור מאוד, חוץ מזה שעוברים